

Ventspils valstspilsētas pašvaldības iestāde

VENTSPILS 2.VIDUSSKOLA

Kuldīgas iela 65, Ventspils, LV-3601, Latvija, tālr. 63622211, e-pasts 2.vidusskola@ventspils.lv

APSTIPRINU

Ventspils 2.vidusskolas direktore

S. Birziņa

25.03.2026.

Kārtība par rīcību, ja tiek konstatēta fiziska vai emocionāla vardarbība

2026. gada 25.martā

Nr. 3-30/1-2026-4

Izdota saskaņā ar Ministru kabineta 2023.gada 22.augusta noteikumu Nr.474 „Kārtība, kādā nodrošināma izglītojamo profilaktiskā veselības aprūpe, pirmā palīdzība un drošība izglītības iestādēs un to organizētajos pasākumos”, 9.10 punktu

1. Vispārīgie jautājumi

1.1. Kārtības par Ventspils 2.vidusskolas(turpmāk - Skola) direktora un pedagogu rīcību, ja tiek konstatēta fiziska vai emocionāla vardarbība pret izglītojamo (turpmāk – Kārtība) mērķis ir novērst fizisku vai emocionālu vardarbību pret izglītojamo (mobings), radot vidi laba un godīga cilvēka attīstībai;

1.2. Kārtība nosaka, kā tiek konstatēti un risināti konflikti vai vardarbība starp izglītojamajiem, starp izglītojamo un pedagogu vai izglītības iestādes darbinieku, kā arī starp pedagogiem un vecākiem (vismaz viens likumiskais pārstāvis) par izglītojamo pārkāpumu gadījumiem. Kārtībā arī nosaka konkrētas darbības, kas izstrādātas izglītības iestādei konflikta situāciju risināšanai, kā arī preventīvos pasākumus gadījumos, kad izglītojamais bez attaisnojoša iemesla neapmeklē izglītības iestādi saistībā ar iespējamu vardarbību pret sevi;

1.3. Kārtība nosaka, kā tiek konstatētas un risinātas konfliktsituācijas vai vardarbības gadījumi. Kārtībā arī nosaka konkrētas darbības, kas izstrādātas Skolā konflikta situāciju risināšanai, kā arī preventīvas pasākumus gadījumos, kad izglītojamais bez attaisnojoša iemesla neapmeklē izglītības iestādi saistībā ar iespējamu vardarbību pret sevi;

1.4. Vardarbības pret izglītojamo novēršanai izglītības iestāde ievēro Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcijas 2024.gada 23.augusta metodiskos ieteikumus „Vardarbības gadījumu risināšanas algoritms izglītības iestādēs”, kas nosaka rīcības shēmas un veicamos pasākumus, gadījumos, kad pastāv aizdomas par iespējamiem bērnu tiesību pārkāpumiem saistībā ar vardarbību pret izglītojamo;

1.5. Darbā ar problēmsituāciju risināšanu tiek ievērota konfidencialitāte. Saskaņā ar Bērnu tiesību aizsardzības likumā noteikto, informācija, kuru par izglītojamo ieguvis izglītības iestādes darbinieks ir ierobežotas pieejamības, un ziņas, kas jebkādā veidā varētu kaitēt bērna turpmākajai attīstībai vai viņa psiholoģiskā līdzsvara saglabāšanai, nav izpaužama. Visi ar konfliktu izmeklēšanu saistītie dokumenti glabājas pie izglītības iestādes direktora vai atbalsta personāla;

1.6. Skolas direktors nodrošina Skolas darbinieku iepazīstināšanu ar Kārtību, tās grozījumiem, kā arī nodrošina Kārtības pieejamību ikvienam Skolas darbiniekam, publicējot to Skolas tīmekļvietnē <https://2vsk.ventspils.lv/>. Katrs Skolas darbinieks ir individuāli atbildīgs par iepazīšanos ar Kārtību un tās ievērošanu;

1.7. Par Kārtības ieviešanu un īstenošanas uzraudzību Skolā atbildīgs ir direktora vietnieks izglītības (audzināšanas) jomā, ciktāl tas nepārsniedz direktora kompetenci;

1.8. Konflikts šīs Kārtības izpratnē ir pretēju vēlmju, interešu, viedokļu, pozīciju un mērķu sadursme, sacensība vai ķīviņš starp atšķirīgi domājošiem indivīdiem;

1.9. Fiziska vardarbība šīs Kārtības izpratnē ir bērna veselībai vai dzīvībai bīstams apzināts spēka pielietojums;

1.10. Emocionālā vardarbība šīs Kārtības izpratnē ir bērna garīgo vajadzību ignorēšana, pašcieņas aizskaršana vai psiholoģiskā ietekmēšana, negatīvi ietekmējot viņa emocionālo attīstību.

2. Rīcība gadījumos, kad izglītojamais ir cietis no vardarbības

2.1. Darbinieks, kurš saņem izglītojamā vai vecāku sniegtu informāciju, kas satur ziņas par iespējamu vardarbību pret izglītojamo no Skolas darbinieka puses, nekavējoties par to ziņo Skolas direktoram;

2.2. Saņemot informāciju par darbinieka iespējamu vardarbību, lai noskaidrotu situācijas apstākļus Skolas direktors veic pārrunas ar iesaistītajām personām un, pastāvot pamatotām aizdomām par iespējamu vardarbību, Skolas direktors:

2.2.1. pieprasa darbiniekam sniegt rakstisku paskaidrojumu ;

2.2.2. iegūst nepieciešamo informāciju, kas noformēta rakstveidā (iesniegums, ziņojums, paskaidrojums sarunas protokols), vispusīgai un objektīvai gadījuma izskatīšanai;

2.2.3. izveido komisiju trīs cilvēku sastāvā gadījuma izvērtēšanai.

2.2.4. Konstatējot darbinieka vardarbību pret izglītojamo, Skolas direktors atbilstoši konkrētajam gadījumam normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā ir tiesīgs darbiniekam izteikt rakstveida piezīmi vai rājienu, atstādināt darbinieku no darba, ziņot institūcijām atbilstoši to kompetencei, kā arī veikt citas normatīvajos aktos noteiktās darbības;

2.2.5. Gadījuma risināšanai jebkurā tās posmā, Skolas direktors var pieaicināt citus specialistus un iestādes, kuru kompetence atbilst izskatāmajam jautājumam.

3. Atbalsts vardarbībā cietušam skolēnam

3.1. Ja tiek konstatēts, ka izglītojamais Skolā ir cietis no vardarbības, Skolas atbalsta komanda lemj par turpmākām darbībām, nepieciešamā atbalsta nodrošināšanai cietušam skolēnam;

3.2. Izglītojamajam, kurš Skolā ir cietis vardarbībā, tiek piedāvāta iespēja saņemt individuālas psihologa konsultācijas, ievērojot Psihologu likumā noteiktās klienta tiesības;

3.3. Darbu ar izglītojamo, kurš ir varmācīgs, veic Skolas sociālais pedagogs un/vai psihologs, lai skolēns saprastu savas rīcības cēloņus un sekas;

3.4. Izglītojamo, kurš kļuvis par vardarbības (prettiesisku darbību) upuri, aizliegts:

3.4.1. atstāt vienatnē, izņemot gadījumus, kad izglītojamais pats to vēlas un šo izvēli par pareizu atzīst psihologs;

3.4.2. atstāt bez psiholoģiskās un cita veida aprūpes;

3.4.3. konfrontēt ar iespējamo vardarbības (prettiesiskas darbības) izdarītāju, kamēr izglītojamais nav pietiekami psiholoģiski sagatavots šādai konfrontācijai;

3.4.4. pakļaut jebkādu piespiedu līdzekļu pielietošanai informācijas iegūšanai vai citā nolūkā.

4. Konflikti starp izglītojamajiem

4.1. Ja konstatēts konflikts starp izglītojamajiem, kura laikā saskatāma fiziska vai emocionāla vardarbība, tiek veiktas šādas darbības:

4.1.1. Jebkurš darbinieks, kurš konstatējis konfliktu starp izglītojamajiem, kura laikā saskatāma fiziska vai emocionāla vardarbība, nekavējoties ziņo klases audzinātājam vai Skolas direktoram, vai atbalsta personālam par konstatēto konflikta situāciju;

4.1.2. Ja izglītojamais apdraud savu vai citu personu drošību veselību vai dzīvību, direktors nodrošina izglītojamajam mācības citā telpā sociālā pedagoga, izglītības psihologa vai cita pedagoga klātbūtnē. Direktors rakstiski (papīra vai elektroniska dokumenta formā) nosūta izglītojamā vecākiem informāciju par izglītojamā uzvedību un nepieciešamo vecāku sadarbību ar izglītības iestādi;

4.1.3. Izvērtējot situāciju, klases audzinātājs, Skolas direktors vai atbalsta personāls telefoniski informē par situāciju izglītojamā vecākus;

4.1.4. Klases audzinātājs veic ierakstu klases E-žurnālā par notikušo konfliktu; izvērtējot situāciju, Skolas direktors, direktora vietnieki vai atbalsta personāls ar izglītojamā vecākiem tiekas klātienē;

4.1.5. Izvērtējot konfliktsituāciju, Skolas direktors var lūgt izglītojamā vecākus ar izglītojamo konkrētajā dienā veikt audzinošas pārrunas vai izmantot skolas psihologa vai cita atbalsta personāla palīdzību.

4.2. Ja konflikta situācija nav atrisināta, tad klases audzinātājs iesniedz rakstisku iesniegumu Skolas direktoram, tālāk Skolas direktors lemj par sociālā pedagoga, psihologa, medmāsu vai cita atbalsta personāla piesaisti situācijas risināšanai;

4.3. Pamatojoties uz klases audzinātāja rakstisko iesniegumu, Skolas direktors aicina konfliktā iesaistīto izglītojamo vecākus uz sarunu klātienē izglītības iestādē, kuras laikā cenšas konfliktu atrisināt, ja nepieciešams direktoram ir tiesības pieaicināt nepieciešamos speciālistus, lai nodrošinātu uzlabojumus izglītojamā uzvedībā un mācībās;

4.4. Ja izglītojamā vecāki atsakās risināt konfliktsituāciju, ignorē klases audzinātāju un skolas administrāciju, vai arī izglītojamā uzvedība neuzlabojas, skolas administrācija informē konkrēto pašvaldību.

5. Konflikti starp izglītojamo un izglītības iestādes darbinieku

5.1. Ja noticis konflikts starp izglītojamo un pedagogu vai Skolas darbinieku, kura laikā saskatāma fiziska vai emocionāla vardarbība pret pedagogu vai Skolas darbinieku, tiek veiktas šādas darbības:

5.1.1. Pedagoģs vai Skolas darbinieks vēršas pie Skolas direktora ar rakstisku iesniegumu ar situācijas aprakstu;

5.1.2. Skolas direktors sazinās ar izglītojamā vecākiem un veic pārrunas, pēc nepieciešamības arī klātienē izglītības iestādes telpās;

5.1.3. Skolas direktors organizē sarunu, kurā piedalās konfliktā iesaistītās puses, tostarp pēc nepieciešamības pieaicina sociālo pedagogu, psihologu, medmāsu vai citu atbalsta personālu situācijas risināšanai, kuras laikā cenšas konfliktu atrisināt.

5.2. Ja noticis konflikts starp izglītojamo un pedagogu vai Skolas darbinieku, par kuru izglītojamais informējis savus vecākus, un vecāki pedagoga vai Skolas darbinieka rīcību novērtējuši kā nepedagoģisku (nepedagoģiski profesionālās ētikas pārkāpums), tiek veiktas šādas darbības:

5.2.1. Skolas direktora klātbūtnē vecāki veic pārrunas ar pedagogu vai skolas darbinieku, kurš ir iesaistīts konflikta situācijā;

5.2.2. ja vecāki ar pedagogu vai skolas darbinieku konflikta situāciju nevar atrisināt, tad:

5.2.2.1. izglītojamā vecāki raksta iesniegumu par notikušo Skolas direktoram detalizētai izvērtēšanai;

5.2.2.2. Skolas direktors pieprasa rakstisku paskaidrojumu pedagogam vai Skolas darbiniekam;

5.2.2.3. Skolas direktors uz rīkojuma pamata izveido komisiju un izvērtē konfliktu, kuras sastāvā bez Skolas direktora ir vēl vismaz 1 pedagogu pārstāvis un 1 atbalsta personāla darbinieks;

5.2.2.4. tiek veiktas pārrunas atsevišķi ar izglītojamā vecākiem un pedagogu vai Skolas darbinieku; ja nepieciešams uz noslēguma sarunu pieaicina personu no izglītības iestādes dibinātāja, vietējās Bāriņtiesas vai Sociālā dienesta;

5.2.3. pēc notikuma izvērtēšanas, pēc nepieciešamības, Skolas direktoram ir tiesības pielietot disciplinārsodus atbilstoši normatīvo aktu prasībām;

5.2.4. ja netiek konstatēta pedagoga vai Skolas darbinieka vainojama rīcība, Skola nosūta izglītojamā vecākiem motivētu skaidrojumu par pedagoga vai darbinieka darbības izvērtējumu un atbilstību attiecīgiem normatīvajiem aktiem un ētikas principiem.

6. Izglītojamais bez attaisnojoša iemesla neapmeklē skolu

6.1. Gadījumos, kad izglītojamais bez attaisnojoša iemesla neapmeklē skolu, tad Skola veic šādas darbības:

6.1.1. klases audzinātājs sazinās ar vecākiem, lai noskaidrotu skolas kavējumu cēloni;

6.1.2. kad izglītojamais ierodas skolā, klases audzinātājs uzklausa bērna viedokli par situāciju;

6.1.3. klases audzinātājs sadarbībā ar citiem skolas pedagogiem veic izglītojamā novērošanu klasē;

6.1.4. situācijas, par kurām klases audzinātājam nekavējoties jāziņo sociālajam pedagogam un Skolas direktoram:

6.1.4.1. aizdomas, ka bērns cieš no emocionālas, fiziskas vai seksuālas vardarbības;

6.1.4.2. saņemta informācija, ka bērns nav nakšņojis mājās;

6.1.4.3. klases audzinātājs pamanījis, ka bērna uzvedība izmainījusies (piemēram, uzvedība kļuvusi izaicinoša, rupja, bērns noslēdzies sevī, ir drūms);

6.1.4.4. klases audzinātājs pamanījis, ka bērnam nav sezonai piemērots apģērbs, mācību līdzekļi vai arī bērns nav ēdis;

6.1.5. Ja vecāki par problēmsituāciju ir informēti gan mutiski, gan rakstiski (sagatavojot oficiālu vēstuli), bet neattaisnotie kavējumi turpinās, klases audzinātājs nedēļas laikā informē skolas sociālo pedagogu un Skolas direktoru;

6.1.6. Sociālais pedagogs sadarbībā ar Skolas atbalsta personālu, klases audzinātāju un vecākiem analizē izglītojamā neattaisnoto kavējumu cēloņus, izmantojot gan rakstveida paskaidrojumus, gan anketēšanu, gan individuālas sarunas, var veikt arī mājas apmeklējumus.

6.2. Darba gaitā ir jāizvērtē vairāki iespējamie problēmas cēloņi, kas var būt saistīti ar:

6.2.1. problēmu izglītības iestādē;

6.2.2. bērna individuālo situāciju (veselības problēmas, mācību un uzvedības traucējumi, individuālas problēmas jeb pārdzīvojumi, kas saistīti ar attīstības vai traumatisko krīzi, u.c.);

6.2.3. problēmām ģimenē.

6.3. Pēc informācijas apkopošanas tā tiek nodota Skolas direktoram, kurš tālāk lemj par saziņu ar izglītojamā vecākiem un atbildīgo bērnu tiesību aizsardzības iestāžu piesaisti situācijas noregulēšanai.

7. Vardarbības profilakse

7.1. Skolas sociālais pedagogs un psihologs plāno, organizē un īsteno sadarbībā ar Skolas administrāciju, pedagogiem un ārstniecības personu izglītojošus un preventīvus pasākumus vardarbības profilakses jautājumos;

7.2. Pasākumus iekļauj Skolas sociālā pedagoga un atbalsta komandas darba plānā konkrētajam mācību gadam;

7.3. Par pasākumu organizēšanu un īstenošanu ir atbildīgs Skolas sociālais pedagogs.

Direktore

Sintija Birziņa